

Azərbaycanın Ermənistanına növbəti tarixi dərəsi

İlham Əliyev Münhendə Paşinyanı yenidən siyasi "nokaut"a uğratdı

Ötən şənbə Prezident İlham Əliyevin Münhendə Nikol Paşinyana növbəti dəfə tarixi dərəsi keçməsi ilə yaddaşlara həkk olundu. Azərbaycan Prezidenti fevralın 18-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Dağları aşmaq? Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin qurulması" mövzusunda plenar iclasda Ermənistan baş nazirinin beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa, sülh danışıqlarından yayınmağa yönəlmiş cəhdlərini ifşa etdi, iclas boyu yazıq, ağır cildinə girərək əyri oturub yalan danışan hiyləgər Paşinyana tutarlı dərəs verdi.

Azərbaycandan, Ermənistandan, eləcə də bütün dünyadan böyük maraqla izlənen, canlı yayımlanan plenar iclasda Paşinyanın əzilib büzülə-büzülə, kəkələyə-kəkələyə həyasızlıqla ölkəmizə qarşı böhtan, iftira ehtiva edən sərəmsəmləmələri İlham Əliyev tərəfindən faktlara söykənən arqumentlərlə qətiyyətlə rədd edildi, necə deyərlər tərs şillə kimi özünə qaytarıldı...

"Nə oldu Paşinyan, bəs deyirdin..."

Paşinyanın düşdüyü bu güllünc vəziyyəti hər kəsə cəmi üç il əvvəl, 2020-ci il fevralın 15-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində təşkil edilən panel müzakirələri xatırlatdı. Həmin müzakirələr zamanı da Azərbaycan Prezidenti Ermənistanın baş nazirine əsl tarix dərəsi vermiş, hayların xəstə təfəkkürlə özlərinə quraşdırdıqları saxta tarix uydurmalarını tutarlı dəlillərlə alt-üst etmişdi.

Azərbaycan Prezidenti qətiyyətlə söyləmişdi ki, erməni xalqı öz müqəddəratını artıq təyin edib. Onların erməni dövləti var: "Mənim məsləhətim belə olacaq ki, onlar ikinci dəfə öz müqəddəratını təyin etmək üçün Yer kürəsində başqa yer tapsınlar, Azərbaycanda yox!"

Həmin panel müzakirələr zamanı Prezident İlham Əliyev dünyanın gözü qarşısında bəyan etmişdi ki, "Dağlıq Qarabağ ordusu" anlayışı yoxdur. "Dağlıq Qarabağ respublikası" anlayışı yoxdur. Münaqişənin yalnız iki tərəfi var: Ermənistan və Azərbaycan: "...Onlar status-kvonu dəyişməz olaraq saxlamaq istəyirlər. Hesab edirlər ki, həmin əraziləri daim işğal altında saxlaya bilərlər. Əminəm ki, bu, belə qalmayacaq. Ərazi bütövlüyümüz bərpa edilməlidir".

Üzərindən cəmi bir neçə ay keçdikdən sonra sözü imzası qədər kəsərli olan İlham Əliyevin səsləndirdiyi bu bəyanat 44 günlük müharibə nəticəsində həqiqi təsdiqini tapdı. Azərbaycan Ermənistanın və ona havadarlıq edən ölkə və təşkilatların dırnaqarası danışıqlar adı altında münaqişəni əbədiyyətə saxlamaq kimi məkrli arzu və istəklərinin üstündən xətt çəkdi və güc vasitəsi ilə ədaləti bərpa etdi, torpaqlarının 30 illik işğalına son qoydu.

Hər kəs yaxşı xatırlayır, 2020-ci ildə Münhendəki panel iclasda Paşinyan havadarlarına arxalanaraq böyük əminlik, arxayınlıq və həyasızlıqla səsləndirmişdi ki, "bir məsələ aydındır ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi yolla həlli yoxdur".

Bu məqamda elə Prezident İlham Əliyevin xalq zərbi məsələinə çevrilmiş bir fikrini işlətmək lap yerinə düşər ki, "nə oldu Paşinyan, bəs münaqişəsinin hərbi yolla həlli yox idi?!"

Hələ 2020-ci ildəki Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində təşkil edilən panel müzakirələrindən əvvəl Valdayda "Qarabağ Ermənistandır nöqtə", - deyə sərəmsəmləyən Paşinyan İlham Əliyev tərəfindən "Qarabağ Azərbaycandır, nida" bəyanatı ilə siyasi nokautu uğradılmışdı.

2020-ci ilin sentyabrında başlayan və noyabrın 8-də Şuşa zəfəri ilə nəticələnən Vətən müharibəsi sayəsində isə real müstəvidə, hərbi meydanında Azərbaycan Ermənistanı əzici məğlubiyyətə uğratdı, onu biabırçı kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur etdi.

Qalib ölkənin Prezidenti

2020-ci ilin fevralında keçirilən Münhen Təhlükəsizlik Konfransı ilə, 2023-cü ilin fevralında baş tutan Münhen Təhlükəsizlik Konfransı arasındakı qısa müddət ərzində xeyli hadisələr baş vermiş, bəzi məsələlər həll olunmuş, ən başlıcası isə Qarabağ münaqişəsi artıq tarixin arxivinə göndərilmişdir.

Bəli, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Münhenə qalib ölkənin başçısı kimi yollanmışdı. Cənubi Qafqazda sülhü bərqərar etmək üçün konkret siyasi iradə ortaya qoyan və bu istiqamətdə mühüm addımlar atan Azərbaycan Prezidentinin adıçəkilən konfransdakı gündəliyini də bölgədə barışığa və qalıcı sülhə nail olmaq üçün görülməli işlər təşkil edirdi. Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Amerika Birləşmiş Ştatlarının dövlət katibi Antoni Blinkenin vasitçiliyi ilə Prezident İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında baş tutan görüşdə də rəsmi Bakı sülh gündəliyinə sadiqliyini bir daha bəyan etdi.

Həmçinin Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Dağları aşmaq? Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin qurulması" mövzusunda plenar iclasda da İlham Əliyev söylədi ki, Azərbaycan və Ermənistan uzun müddət çəkməmiş toqquşmadan uzaqlaşmanı nümayiş etdirməli, qarşılıqlı ədavət və düşmənçiliyə son qoymalıdır. Hazırda biz Ermənistan ilə Azərbaycan arasında

sülh sazişi üzərində çalışırıq.

Dövlət başçısı xüsusilə qeyd etdi ki, "biz 28 il boyunca sülh danışıqları aparmışıq, təsəvvür edin, 1992-ci ildən 2020-ci ilə qədər. Əgər biz Qarabağ münaqişəsini döyüş meydanında həll etməsəydik, bu sülh danışıqları daha 28 il çəkəcəkdi. Belə bir vəziyyət Ermənistanı tam qane edirdi".

Azərbaycanın hər zaman müharibənin qarşısını almaq üçün Ermənistanla qarşı sanksiyaların tətbiq olunmasını istədiyini bildiren İlham Əliyev qeyd etdi ki, Azərbaycan Minsk qrupunun nəticə əldə etməsini gözləyirdi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının öz qətnamələrinə hörmət etmələrini gözləyirdi: "Lakin biz heç bir hərəkətin olmadığını gördük və ümumi fikir bundan ibarət idi ki, bu münaqişə dondurulmuşdur. Beləliklə, biz onun dondurulmadığını sübut etdik. Biz ləyaqətimizi, ərazi bütövlüyümüzü və ədaləti bərpa etmək, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini icra etmək üçün döyüşməli, 3 min həyatı qurban verməli olduq".

Sadəəcə, Qarabağda bugünkü vəziyyəti və ya oradakı erməni icması ilə əlaqələrimizi kontekstdən çıxararaq 30 illik işğal, Livan böyüklüyündə ərazinin tamamilə xarabalıqlar içində olduğunu unutmamalı olduğumuzu söyləyən İlham Əliyev vurğuladı ki, bu, yadplanetlilər tərəfindən edilməyib, gəlib bizim torpağımızı işğal etmiş, bir milyon azərbaycanlı evindən didərgin salmış, 67 məsciddən 65-ni dağıtmış, onları təhqir etmiş qonşularımız tərəfindən edilib.

Dəyişməyən erməni xisləti

Sözəldə, üzde sülhə razı olduğunu bildiren Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın isə sözügedən plenar iclasda yenidən Azərbaycana qarşı yalan və böhtanlarla dolu iftiralar səslən-

dirməyə başlaması təəccüb doğurmadı. Bir çox uydurmalarla yanaşı, bəzən nazir Layçın yolunda azərbaycanlı ekofəalların Qarabağ iqtisadi zonasında təbii sərvətlərimizin talanına və ekologiyamızın terrora məruz qalmasına qarşı apardıqları haqlı mübarizəsinə həqiqətdən uzaq don geyindirməyə, beynəlxalq ictimaiyyətə yalan məlumatlar çatdırmağa çalışdı. Paşinyan bu dəfə də əlinə keçən fürsətdən istifadə edərək dünyanın gözü qarşısında "əzilən erməni" obrazını dili dolaşa-dolaşa üz mimikaları, əl-qol jestləri, bədən dili ilə canlandırmağa çalışdı. Etiraf etmək lazımdır ki, hiyləgər Paşinyan rolunu çox yaxşı oynayırdı... Amma bu oyunbazlığının bir qara qəpiklik siyasi dəyəri, tarixi faktlara dayanan reallığı dəyişdirmək gücü olmadı.

Necə ki, iclasda İlham Əliyev bu barədə dedi: "Biz onları qovandan sonra indi onlar ədalət üçün yalvarırlar. Onlar - ərazimizi 30 il ərzində işğal altında saxlayanlar bizi işğalda günahlandırırlar. Bir məsələni də unutmaq olmaz ki, baş nazirin istinad etdiyi 2020-ci il noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanat, əslində, de-fakto Ermənistan tərəfindən kapitulyasiya aktıdır".

Fevralın 18-də baş tutan Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Dağları aşmaq? Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin qurulması" mövzusunda plenar iclasdan gətirdiyimiz bu qısa nümunələrdən də aydın görünür ki, Prezident İlham Əliyev diplomatik təcrübəsi, faktlara əsaslanan sərrast cavabları ilə Azərbaycanın ədalətli və haqlı mövqeyini beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırdı, baş nazir Nikol Paşinyanın qeyri-səlis nitqlə quraşdırdığı yalanları ifşa edərək Ermənistanın haqsız, təcavüzkar tərəf olduğunu bir daha dünyaya göstərdi.

Xocalı soyqırımı - 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan Silahlı Qüvvələri 366-cı motoatıcı alayının iştirakı ilə Xocalıyı işğal edərkən, etnik azərbaycanlılara qarşı baş vermiş soyqırımdır. Xocalı Ermənistan dəstələri tərəfindən zəbt olunduqdan sonra orada qalan mülki əhali deportasiya olundu. Bu əməllər mütəşəkkil formada həyata keçirildi. Deportasiya olunan əhəlinin əksəriyyəti Xankəndidə saxlanıldı və bu barədə qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikası hakimiyyətinin müvafiq əmri olduğunun aşkar göstəricisidir. Xocalıda dinc əhəlinin, o cümlədən qadınların girov kimi tutulması və saxlanması "DQR" hakimiyyətinin Xocalının bütün dinc insanların əvəzsiz olaraq Azərbaycan tərəfinə qaytarmağa hazır olması ilə bağlı bəyanatları ilə aşkarca ziddiyyət təşkil edir. Girovların saxlanma şəraiti kəskin dərəcədə qeyri-qənaətbəxş olmuş, Xocalının saxlanılan sakinlərinə qarşı zorakılıq tətbiq edilmişdir. Xocalı sakinləri qanunsuz olaraq mülkiy-

Tarixin qan yaddaşı

yətlərindən məhrum edildi, onların əmlakı Xankəndidə və ətraf məntəqələrdə məskunlaşan şəxslər tərəfindən mənimənilməsi leqallaşdırıldı. Xocalıya hücumda Müstəqil Dövlətlər Birliyinin ordusuna məxsus olan 366-cı motoatıcı alayın hərbiçiləri işti-

evləri zəbt etmək üzrə ordenlər verməklə başqa şəxslərə məxsus bu cür əmlakın mənimənilməsini leqallaşdırıldı. Xocalıya hücumda Müstəqil Dövlətlər Birliyinin ordusuna məxsus olan 366-cı motoatıcı alayın hərbiçiləri işti-

rak etmişdir.

Xocalı soyqırımı nəticəsində 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i qoca və qarı olmaqla, 613 Xocalı sakini qətlə yetirilib, 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib. Düşmən gülləsindən 76-sı uşaq olmaqla, 487 nəfər yaralanıb. 1275 nəfər əsir götürülüb. Əsir götürülənlərdən 150 nəfərinin, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağın taleyi bu günədək məlum deyil.

Azərbaycanda Xocalı soyqırımının işıqlandırılması əsasən Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Mustafayevin adı ilə əlaqələndirilir. Onun qısa müddətli hərbi jurnalistlik karyerasında ən vacib xidməti Xocalıda törədilən vəhşilikləri lentə alması olmuşdur. Xocalının müdafiəsi zamanı Azərbaycanın yeddi Milli Qəhrəmanı iştirak etmişdir. Döyüşlərdə

Şöhrət Həsənov şəhid olmuş və ölümündən sonra Azərbaycan prezidenti tərəfindən "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunmuşdur. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Allahverdi Bağırov erməni polkovniki Vitali Balasyan vasitəsilə üç gün ərzində 1003 Xocalı əsirini ermənilərin əlindən xilas etmişdir. Bu hadisə Azərbaycanda "Xocalı soyqırımı" və "Xocalı faciəsi" kimi, digər ölkələrdə isə "Xocalı qətləmi" kimi anılır.

Xocalı soyqırımının tanınması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir. 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan qısa müharibəsi Xocalı faciəsinin, eləcə də, I Qarabağ müharibəsinin, Vətən Müharibəsində şəhadətə qovuşan şəhidlərimizin qisası alınmışdır. Düşmən tapdığından olan torpaqlarımızın daha çox hissəsi azad olunmuşdur. İnşallah Xocalı sakinləri də tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıdacaq və öz məkanlarında yaşayaçaqlar!